

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака („Службени гласник БиХ“, број 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“ број 96/13 и и 89/16) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака („Службени гласник БиХ“ број 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2015. ГОДИНУ СРПСКЕ ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ

Број: 03-07-6-300/16
Сарајево, 17.08. 2017. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	5
Предмет прегледа и контроле.....	5
Циљ прегледа и контроле.....	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	6
5.1. НАЛАЗИ	6
5.2. ПРЕПОРУКЕ	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Српске демократске странке за 2015. годину.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијског извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2015. годину, утврђено је да Српска демократска странка прекршила одредбе члана 5. став (4), члана 11. и члана 12. Закона о финансирању политичких странака и одредбе члана 15.10 став (2) Изборног закона Босне и Херцеговине.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горњих напомена, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Српске демократске странке за 2015. годину.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја Српска демократска странка се финансирала из следећих извора¹:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	311.158,25	20,71
2.	Прилози физичких лица (3-а)	14.860,00	1,14
3.	Прилози правних лица (3-б)	3.870,00	0,26
4.	Приходи од имовине (3-ц)	17.791,58	1,18
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	25.361,91	1,69
7.	Приходи из буџета (3-ф)	1.120.801,47	74,44
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
9.	Остали приходи	8.708,65	0,58
I	Укупни приходи (1-9)	1.502.551,86	100,00
II	Кредитно задужење код банака	0,00	0,00
	Извори финансирања (I+II)	1.502.551,86	100,00

У финансијском извјештају странка је исказала расходе у укупном износу од 1.360.691,10 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке је Српска демократска странка. Скраћени назив странке је СДС. Странка је у регистар Основног суда у Источном Сарајеву, уписана Рјешењем број: ПУ-1/93 од 14.05.1993. године под називом Српска демократска странка Републике Српске. Рјешењем истог Суда, број: ПУ-1/99 од 18.05.1999. године уписана је промјена назива странке у Српску демократску странку. Дана 02.05.2006. године, Рјешењем број: 089-0-РЕГ-06-000 154 Српска демократска странка је уписана у судски регистар Основног суда Соколац. Сједиште политичке странке је у Источном Сарајеву, Трг Илићанске бригаде бб, док је административно сједиште странке у Бања Луци, улица Николе Тесле 1б.

¹ Подаци су преузети из коригованог финансијског извјештаја за 2015. годину, који је политичка странка Централној изборној комисији БиХ доставила 16.08.2017. године

Лице овлаштено за заступање Српске демократске странке у 2015. години био је Младен Босић, тадашњи предсједник странке.

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2015. годину је Владислав Бабић.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2015. годину, организациону структуру Српске демократске странке чине:

- Секретаријат Српске демократске странке у Бања Луци,
- Четири градска одбора Српске демократске странке и
- 61 општински одбор Српске демократске странке.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Српске демократске странке за 2015. годину.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака.

Обим прегледа и контроле финансијског извјештаја Српске демократске странке обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава, те финансирања изборне кампање за пријевремене изборе у складу са одредбама Изборног закона БиХ.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију је извршила преглед, контролу и ревизију годишњих финансијских извјештаја Српске демократске странке у периоду од 2004. до 2014. године, након којих су издати извјештаји о прегледу, односно извјештаји о ревизији са мишљењем ревизора, налазима и препорукама ревизије.

Након извршене ревизије финансијског извјештаја Српске демократске странке за 2014. годину издат је извјештај о ревизији са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама странци: да успостави евиденције о свим прилозима, без обзира на који начин их остварује, да садржај потврда о примљеним чланаринама и добровољним прилозима усклади са чланом 6. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака, да пословне књиге води у складу са рачуноводственим прописима, односно да успостави потпуне и тачне евиденције о приходима, расходима и обавезама и да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2015. годину, утврђено је да Српска демократска странка није испоштовала дате препоруке.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. НАЛАЗИ

а) Српска демократска странка је прекршила одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

У финансијском извјештају странка није пријавила неновчану донацију коју је остварила кориштењем без накнаде пословног простора у Општини Сребреница.

Општина Сребреница је, на захтјев Централне изборне комисије БиХ, доставила акт, број: 01-014-229/15 од 14.06.2016. године, у коме наводи да је на основу одлуке начелника Општине, Српској демократској странци додијељен пословни простор, површине 15,4 м², на кориштењу је без накнаде.

У складу са одредбом из члана 5. став (4) Закона, политичка странка је била дужна успоставити евиденцију о наведеном добровољном прилогу, те исти пријавити у финансијском извјештају.

б) Политичка странка није испоштовала одредбе члана 11. и члана 12. став (1) и (3) Закона о финансирању политичких странака².

Прегледом је утврђено да странка у пословним књигама и финансијском извјештају није успоставила потпуне евиденције о својим приходима, расходима и обавезама и годишњи финансијски извјештај није поднијела на начин како је прописала Централна изборна комисија Босне и Херцеговине, чиме је прекршила одредбе члана 11. и члана 12. став (1) и (3) Закона о финансирању политичких странака.

(1) Странка није евидентирала неновчану донацију по основу кориштења без накнаде пословног простора у Сребреници, нити је исказала трошак закупнине за тај организациони дио, чиме је прекршила одредбе члана 18. и члана 22. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

(2) Приход из буџета странка није исказала у складу са чланом 19. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака. У обрасцу 3-ф (*Приходи из буџета*), осим што није наведен број и датум одлуке, у складу с којом су странци исплаћена средства, нису наведени ни нивои власти, од којих је Српска демократска странка остварила приход у износу од 694.889,61 КМ. Увидом у финансијску документацију и ревизијске доказе прибављене из екстерних извора, утврђено је да је странка остварила приход из буџета Републике Српске у износу од 643.389,61 КМ и буџета Босне и Херцеговине у износу 51.500,00 КМ.

(3) У финансијском извјештају странка није исказала тачан износ прихода који је остварила из буџета Општине Љубиње.

- Странка је пријавила приход у износу од 231,48 КМ. Према подацима Општине, поред уплате у износу од 231,48 КМ, за Српску демократску странку Општина је платила електричну енергију у износу од 475,20 КМ, па је странка из буџета ове Општине остварила приход у износу од 706,68 КМ. Странка у пословним књигама и

² Закон о финансирању политичких странака („Службени гласник БиХ“, број 95/12)

финансијском извјештају није исказала ни трошкове електричне енергије у износу од 475,20 КМ.

- (4) Српска демократска странка у финансијском извјештају није исказала обавезе на начин како је прописала Централна изборна комисија БиХ, чиме је прекршила одредбе члана 24. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

У складу са одредбом из члана 24. став (1) тачка б) Правилника, у финансијски извјештај, односно образац 5-2 *Остале обавезе*, странка је била обавезна унијети податаке о називу повјериоца, датуму настанка сваке обавезе и износ обавезе на дан 31.12.2015. године.

- Српска демократска странка је у финансијском извјештају пријавила обавезе на дан 31.12.2015. године у износу од 473.551,54 КМ, без навођења датума настанка обавеза. Увидом у пословне књиге странке, утврђено је да је знатан дио њих настао у ранијим годинама, односно прије извјештајне 2015. године.
- Странка је на дан 31.12.2015. године исказала обавезе према Општини Невесиње у износу од 1.696,32 КМ, од чега су обавезе из година које су претходиле извјештајној у износу од 1.272,24 КМ³, обавезе према Општини Гацко у износу од 840,00 КМ, од чега је 480,00 КМ обавеза из ранијих година⁴, и обавезу према Заједници етажних власника – Добој у износу од 6.704,32 КМ⁵, за које је на основу доказа из екстерних извора утврђено да су непостојеће.

Трошкови изборне кампање

Српска демократска странка је учествовала на пријевременим изборима за начелника Општине Милићи и начелника и одборнике Општине Станари.

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ⁶ по бирачу у сваком изборном кругу, а према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ.

Српска демократска странка је, према подацима Централне изборне комисије БиХ, а на основу броја бирача, у сврху изборне кампање за Пријевремене изборе за начелника Општине Милићи могла потрошити средства у износу од 2.548,20 КМ, а у сврху изборне кампање за Пријевремене изборе за начелника и одборнике Општине Станари 4.765,80 КМ.

³ Општина Невесиње у свом акту број: 02/012.10-67/19 од 05.04.2016. године, који је доставила Централној изборној комисији БиХ, навела да није имала потраживања од Српске демократске странке на дан 31.12.2014. године.

⁴ Општина Гацко је Централној изборној комисији БиХ доставила акт број: 03/2-400-12/16 од 07.03.2016. године у коме наводи да на дан 31.12.2014. године није имала потраживања од Српске демократске странке.

⁵ Политичка странка наводи да Заједница етажних власника – Добој више не постоји.

⁶ Члан 15.10 став (2) Изборног закона БиХ прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

Према подацима које је политичка странка исказала у пословним књигама и финансијском извјештају, за финансирање изборне кампање за начелника Општине Милићи утрошила је средства у износу од 3.389,55 КМ, чиме је прекорачила законом прописани лимит за 841,35 КМ.

За финансирање изборне кампање за начелника и одборнике Општине Станари потрошила је 8.647,50 КМ, те је прекорачила законом прописани лимит за 3.881,70 КМ.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Српској демократској странци да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да успостави евиденције и пријављује прилоге, без обзира на који начин их остварује,*
- *да успостави потпуне евиденције о приходима, раходима и обавезама странке,*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији БиХ попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и*
- *да изборну кампању финансира у складу са одредбама поглавља 15. Изборног закона БиХ, односно поштује законом прописани лимит на трошкове кампање.*

КОМЕНТАР

Српска демократска странка се, актом број: 05-668-08/17 од 14.08.2017. године, прочитавала на Прелиминарни извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2015. годину, те доставила доказе да је, у складу са чланом 14. став (3) Закона о финансирању политичких странака, добровољно отклонила дио недостатака у финансијском извјештају и извршила поврат забрањених прилога правних лица. За дио обавеза, насталих у ранијим периодима, а које странка није платила до 31.12.2015. године, доставила је доказе о њиховом измиривању 2016. и 2017. године, што је Служба за ревизију уважила у коначном извјештају.

Ревизор

Велиборка Кењић

Шеф Службе за ревизију, ревизор

Мр. сц. Хасида Гушић